

Moje sjećanje na Makarsku

fra Jakov Udovičić

U našem samostanu u Makarskoj gotovo punih pet stoljeća je bila škola za spremanje svećeničkih i redovničkih kandidata. Niža škola postojala je čak za turskih vremena. Ovisno o vremenima i političkim prilikama ta naša škola je prerastala u filozofsko i teološko učilište. Tako je već 1736. godine u Makarskoj osnovano prvo teološko učilište, a to je samo godinu dana nakon što smo se odvojili od provincije Bosne Srebrene.

U doba austrijske vladavine (1828.) teološko učilište dvije godine bilo je u Šibeniku, a dvije godine u Makarskoj. Konačno 1935./1936. u Makarskoj je ujedinjeno filozofsko s teološkim učilištem te je tada podignuto na rang fakulteta s nazivom Franjevačka visoka bogoslovija.

Godine 1969. dogovorom uprave naše provincije i uprave zadarske provincije sv. Jeronima osnovana je zajednička bogoslovija sa sjedištem u Dubrovniku i Makarskoj. Ista je pripojena 1971. Katoličkom bogoslovnom fakultetu, s tim da su naši studenti 5. i 6. godine studija završavali studij u Zagrebu s diplomom Katoličkog bogoslovnog fakulteta.

Ja sam s kolegama imao čast započeti studij filozofije u Dubrovniku, a teologiju smo nastavili u Makarskoj i završili u Zagrebu.

Studij sam započeo u Dubrovniku 1969. godine i nakon dvije godine, tj. 1971. godine nastavio u Makarskoj.



Akadska godina je započela nakon sv. Franje, 4. listopada. Tada nas je bilo u Makarskoj oko 40 studenata. Profesori su bili naši fratri. Vrijedno ih je spomenuti: mr. fra Frano Carev, dr. fra Karlo Jurišić, dr. fra Krsto Križanić, dr. fra Jure Radić, dr. fra Božo Vuco, dr. fra Milan Šetka, dr. fra Šimun Šipić, dr. fra Stjepan Vučemilo, dr. fra Pavao Žmire i dr. fra Mate Mandac, član zadarske provincije sv. Jeronima. Naši odgojitelji su bili fra Božo Lovrić i dr. fra Stjepan Čovo.



Svi profesori bili su u zrelih godinama svoga života i s velikim iskustvom nastavničkog rada. Predavanja su bila uglavnom zanimljiva. Svi su se oni trudili da na nas prenesu pravo i istinsko teološko znanje onoga vremena i da nas tako što bolje pripreme za pastoralni rad u našoj provinciji. Njihova su predavanja bila zanimljiva i s teološkog i s katoličkog nauka ispravna. Na ispitima su bili zahtjevni, a u ocjenama pravični. Dobio sam dojam da im je bilo više stalo do našeg ozbiljnog rada i spremanja za ispite od samog izrecitiranog znanja na ispitu. Poticali su nas na samostalno razmišljanje i odgovorno zaključivanje.

U te dvije godine imali smo više semestarskih radova. Takvih je bilo već i u Dubrovniku, ali ovi u Makarskoj bili su ozbiljniji s više upućenosti u znanstveni rad. Tako smo se već tada dobro upoznali s metodom znanstvenog rada, a to nam je i te kako dobro koristilo kad smo studij nastavili u Zagrebu.

Posebno pamtim vrijeme ispita, kako u siječnju i veljači, tako i u lipnju i srpnju. Tada je u klerikatu vladala ozbiljna i radna atmosfera. Naši odgojitelji bi znali reći: „Sada ne

moramo biti u klerikatu, studenti ozbiljno i marljivo uče, spremaju se za ispite.“ Rijetki su bili oni koji nisu redovito polagali svoje ispite. Bila je sramota izaći na ispit, a ne položiti ga, a gotovo nitko i nikada nije odgađao ispite za neki drugi ispitni rok.

Nogomet, naša omiljena igra tada se nije igrala. Šetnje su bile vrlo kratke, tek toliko da se glava „razbistri“. U ljetno vrijeme ispita nije se išlo na kupanje u Osejavu na naše omiljele „Popovske stene“, kako su ih nazivali oni iz Beograda. Na kupanje se uvijek išlo u habitima. Televizija se gotovo nije ni gledala, samo pokoja utakmica u večernjim satima i ništa više.

Moram priznati da sam tada zavolio Makarsku kao Makarsku, tako da sam svake godine svoje ljetne, a ponekad i zimske praznike, provodio u njoj. I uvijek mi je bilo lijepo, ugodno i odmarajuće.

Danas, nakon 50 godina odmaka od moga studija u Makarskoj, kada pamćenje slabi, a sjećanja blijede, mogu biti ponosan na svoje makarske profesore i odgojitelje.